

NAŠ GLAS

Glasiło javnih namještenika u kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani. Hrvatske in srbske dopise je pošiljati le potem organizaciji, ki so za vsebino odgovorne.

Upravištvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošlje po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 51. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

— Cijena u prodaji 1 K 50 fil —

Naš Glas izlazi u tjednu svakog četvrtka.
Godišnja pretplata K 72—
Polugodišnja „ 36—
Četvrtgodišnja „ 18—
Za inozemstvo dodati poštarinu. Oglasi po ejeniku.

— Цена у продаји 1 K 50 фил. —

Наш Глас излази седмично сваког четвртка.
Годишња претплата K 72
Полугодишња „ 36
Четвртгодишња „ 18
За иноземство додати поштарину. Огласи по тарифи.

K. Arnošt.

Tekma.

Zadnje dva meseca je dvignilo časopisne zopet krik in vik o povišanju uradniških plač. Vsi listi so pisali o novih prejemkih o novih dokladah, novih dnevnih, novih članskih prispevkih i. t. d. Strmel je kmet, strmel trgovec in verižnik, strmel je ves svet in strmeli smo tudi — mi! Kaj hoče nenasitni uradnik že zopet vse sam požreti, kmet, trgovec, verižnik naj pa poleg tega »stradajo«? — Cene, ki so se nedavno vsled podražjenja premoga in železniškega obrata šele dvignile, so skočile zopet a conto »ogromnega poviška« uradniških plač.

Zadnje veselo novico so prinesli listi pred nekaj dnevi: dotična naredba glede ureditve uradniških plač je že podpisana in stoji takoj v veljavo. Še vinaria nimamo v žepu od tega poviška in tudi živ krst še ne ve, kdaj in ali ga sploh dobimo. — Ker baše še ni pokritja. Vemo le to, da bo več kakor znaša ta povišek, padlo v lukniate bisage naših rodoljubnih verižnikov, ki so pravočasno poskrbeli za »primerno« reguliranje cen in da bomo še na slabšem kot smo bili do sedaj.

Obenem z naredbo o ureditvi plač je izšel tudi zakon o trošarinah in poslovnem davku. Trgovec, obrtnik, gostilničar i. t. d. se gotovo ne boji teh novih bremeh. Sai bo imel vsled tega zopet povod zvišati cene, pri čemer svoje malhe gotovo ne bo pozabil. Sai so se tudi hišni posestniki izjavili, da bodo stanovanja za štirikrat podražili, čim bodo morali davke po kronskem številu plačevati v dinarjih.

Zvišanje cen v splošnem je na dnevnem redu. Vsak zakon, vsaka naredba in odredba se zlorabi v našo škodo. Vsi davki, trošarina, carina i. t. d. pada na rame naših ubogih konsumentov, katerim pripada v prvi vrsti javni nameščenec. Povišanje cen tobaku, železnice, pristoibin, uvedba carine, monopola, trošarine, poslovnega davka i. t. d. vse to naj plačuje ubogi konsument — nameščenec. Na eni strani nam zvišajo dohodke za 500 K, na drugi strani pa hočejo imeti kar 2000 K nazaj.

Kam plovemo?

Ali ima sploh še kakšni smisel, da moledujemo za zvišanje plač? Ali je vredno, da moledujemo celo leto, predno dobimo par kronic več? Gotovo ne! Izmisliti in

naiti moramo drugo sredstvo. Od naših poviškov, oziroma prejemkov, dobe polovico delamrži verižniki in drugi elementi; druga polovica gre v državni žep nazaj. Javni nameščenec pa ostane tisti nenasitni nezadovolni in nehvaležni individui, ki je edinole kriv današnjega družabnega reda in vsega zlega gorja.

Zdi se mi, da je postalo vedno zvišanje cen, moderna in neozdravljiva ljudska bolezen, ki se ne da več odpraviti brez vešal. Ali naj pa primerim to vedno zvišanje cen kakim moderni tekmi? V navajanju cen namreč tekmuje danes vse. Od naineznatnešče branjeveke do uglednega veletrgovca, od najmanjšega kmetiča do največjega veleposestnika, od zadnjega čevljarčka do prvega tovarnarja, pa od deželne vlade v Ljubljani do centralne vlade v Beogradu. Vse tekmuje! Kdo bo dobil prvo nagrado, ne vem: javni nameščenec gotovo ne. Njegova bo zadnja nagrada in sicer: »Strgan rok al palca be-raška in prazen bokal.«

Ljubljana: —š—

Sodni in upravni uradnik.

Upam, da nastopne vrstice ne obude v nikomur sumnje, da mi vodi pero zavist. Ne poznam zavisti, pač pa mi je prirojeno, da denem vsako stvar pod kritično lupino in da se o vsaki stvari vprašam: zakaj tako?

Sodni uradniki so torej dobili poleg draginjske doklade, ki je bila priboznana vsem uradnikom, še posebno stanovsko doklado in sicer, kar je popolnoma v redu, prav izdatno, tako da sodni uradniki po mojem mnenju za enkrat pimačo povoda, pritoževati se. Ali je to upravičeno? Samo na sebi prav gotovo! Sai draginjske doklade v sedanjosti izmeri so itak samo pesek v oči! A če to odobravam, pa ne morem odobravati, da se dela tak razloček med sodnim in upravnim uradnikom. Ali se zdi to komu pravično, da je sodnemu uradniku IX. činovnega razreda, ki ga je dosegel v par letih, zagotovljena večja plača kot upravnemu uradniku najvišjega činovnega razreda, ki mu je običajno dostopen? Zakaj naj bi bil baš upravni uradnik obsojen v to, da strada in celo na stara leta?

Vem: na Anzeškem in tudi še kje drugje je sodnik bolj plačan kot uradnik drugih panog. Toda tam so razmere povsem

drugačne kot pri nas. Dokler se zahtevajo od upravnega uradnika enake študije, enaka kvalifikacija kot od sodnega uradnika, je edino pravično, da sta tudi oba enako plačana! Gotovo, slaba iusticia bi bila nesreča za državo, a še večja nesreča za državo je slaba uprava. Brez dobre uprave država nima obstanka.

Pa delo samo na sebi! Delo sodnega uradnika je težavnejše! O tem more govoriti samo tisti, ki je poskušal eno kot drugo. Bil sem vstopil pri sodišču in priznavam: ves čas, kar sem bil v sodni praksi, sem delal po 12 do 14 ur na dan. Toda temu je bilo nač v prvi vrsti krivo to, da sva bila tisto leto vstopila na Kranjskem samo dva absolvirana jurista v sodno prakso. Gotovo se zahteva pri sodišču od mladih ljudi tudi dandanes še mnogo. Toda če si postal enkrat sodnik, si postal gospod! Že to je nekaj: sodni uradnik ima pri vsaki razpravi svojega zapisnikarja, upravni uradnik tega luksusa ne pozna. Sam mora pisati vse zapisnike. In da to iako otežuje osredotočenje duha, je vsakomur jasno! Pa tiste velike kazenske obravnave in težke razsodbe v civilnih sporih, zadevah! A tudi politični uradnik pride čisto v položaj, da mora voditi velike razprave ter razsojati v težavnih stvareh.

Dovedel sem v svoji politični praksi do zaključka proces, ki je segal v dobo Marije Terezije. Na stotine strank je bilo pri tem udeleženih. Na eni strani vsi posestniki parcel ob potokih Reka in Pšata, na drugi strani vsi mlinarji ob teh vodah. In podobnih stvari je bilo več.

A to ni tisto, kar je v politični službi najtežavnejše. Sodni uradnik, ako ima univerzo in sodni izpit za seboj, lahko reče, da je po večini izštudiral. Politični uradnik mora ali je vsaj moral študirati vse življenje. Vsak hip novi zakoni, ki jih je bilo treba uveljaviti in jih opremiti z izvršitvenimi predpisi. Pa tudi zakonske osnutke je moral izdelavati upravni uradnik. Koliko študij je bilo pri tem treba! Na teži je bila na naloge tistih upravnih uradnikov, ki so dobivali v takih stvareh navodila od ljudi, ki niti poima niso imeli o tem, kaj je zakonodaja, pa naj so bili tudi morda sami juristi. Brzotjav: »Ko se jutri ob polu dveh vrnem, mora ležati na moji mizi tak in tak zakonski načrt!« Sai sem šel morda ob 6. iz pisarne, toda vso dolgo noč sem samo mislil, samo mislil... In tako je bilo nešte-

tokrat! Sai mogoče, da se obeta sedaj upravnemu uradniku boljši časi. Kar jih te mladih, se jim tudi ni toliko pritoževati nad krivico, ker lahko prestopijo k sodišču. Ali kaj naj porečemo mi starejši, ki imamo toliko bitkega za sabo, za plačilo pa se nam veli: »Vi lahko stradate!«

Pa moralna stran te strani! Kako se to utemeljuje? »Sodni uradnik mora biti neodvisen, on mora biti gmotno tako podprt, da bo izključena pri njem vsaka podkupljivost!« Jaz pa pravim: uradnik, ki je pošten, se ne bo dal nikdar podniti in če bi moral umreti lakote. Takemu uradniku je poštenje nad vse! Komur pa ta lastnost ni prirojena, kdor ima nagibenost v sebi do podkupljivosti, pa naj bo upravn ali sodni uradnik, tega ne obvariete pred tem, da čemu nakažete še toliko plače! Pohlepnežu nikdar ne zamre apetit!

In ta logika! Sodnega uradnika se gmotno podpre, da ne bo podkupljiv, upravnega uradnika pa se ne podpre, ergo... Ali ni s tem čisto jasno povedano, da sme biti upravn uradnik podkupljiv? In ni s tem nadalje čisto jasno povedano tudi, da upravn uradnik mora biti odvisen? Menda od stranke, ki je vsakokrat na vladnem krmilu! Kakor vlačuga naj bi bil torej upravn uradnik, ki se prodaja vedno tistemu, ki lahko plača, a kdor je preponosen, da ne mara lezti nikomur v čreva in se noče nikomur prodati, naj pa pogine! Fej! Gospoda, meni se to gabi!

S tem, da so priznali sodnim uradnikom še posebno doklado, je dobila uradniška organizacija — in to je zelo obžalovati — hudo razpoko. Ali bodo hoteli sodni uradniki posle sploh še kaj vedeti o nas drugih? Ali nas bodo hoteli še podpirati v naših stremljenjih, v naših naporih? Njih stanovska dolžnost bi bila to!

Mnenja sem, da upravn uradniki zapostavljajo, ki so ga doživeli, **ne bi smeli vzeti tiho nase!** —

Judex (Ljubljana):

O vzrokih posebne sodniške doklade.

Česar nismo resno pričakovali — se je zgodilo. Iz uradniških krogov se pojavljajo glasovi, da se je z dovolitvijo posebnih sodniških doklad javnim nameščencem z akademsko izobrazbo storila krivica.

Mi pa menimo, da se je s tem korakom v prvi vrsti izključno le popravila krivica, ki se je leta in leta godila sodnikom. Že stara Avstrija je pripoznala sodnikom, ki so med vojno morali prevzeti poleg svojega še referat tovarišev, — posebno odškodnina za to poslovanje. S polomom Avstrije se je pomanjkanje sodnikov v Sloveniji še poostriilo in zgodilo se je, da ste danes zasedeni le okrogli dve tretjini razpoložljivih in na vsak način potrebnih mest. Prav nič drugače ni po ostalih pokrajinah našega kraljestva.

Sodniki so, zvesti svojemu poklicu, mirno opravljali dvojno ali potrojeno delo, kajti vojna in preobrat sta prinesla poleg pomanjkanja v prejšnjem številu sodnikov še **neizmerno pomnožitev** sodniških agend. **Povprečna in enoglasna sodba v narodu je bila pač ta, da so sodniki primorani največ delati in da tudi dejansko največ delajo.** Zdravstveno stanje je vsled nenavadnega, vedno enakega in nepretrganega napora med sodniki postalo

tako, da se je v par letih bati med njimi najhujših posledic.

Pri tej priliki smemo resno poudarjati, da nam ni izza doglednega časa v nobeni drugi stroki državne službe znan slučaj kakor oni sodnega nadsvetnika dr. Kočevanja v Mariboru, **ki je vsled napora v službi umrl...**

Delo sodnikov pa ni samo v kvantitativnem, temveč tudi v kvalitativnem smislu povprečno težje kakor v drugih strokah. Najboljši dokaz je okolnost, da je radi težavnosti sodniškega posla pri sodstvu **najmanj naraščaja.** Priznati moramo svojim mladim tovarišem, da jih je le njih idealizem in prepričanje, da spada jurist najlepše v sodstvo, tako trdno držalo, da so se vendar oklenili zapuščenega sodstva, — **dočim so njihovi vrstniki trumoma šli v državno službo tja, kjer se lažje služi, manj dela in bolje avanzira.** Tako so vrste sodnikov postale vedno redkejšje; na eni strani skoro nič naraščaja, na drugi strani pa prazna mesta, ki jih ni mogoče zasedeti, bolezen itd. Ti faktorji množe delo in ga avtomatično obtežujejo od dne do dne tako, da so si tudi v Sloveniji izvrstni sodniki poiskali kruha drugod. Izgledj za sodnike ki so ostali, so postajali od dne temnejši. Tako v Sloveniji kakor tudi v vseh ostalih pokrajinah naše kraljevine, so se pokazali znaki, da bode pravosodje — ki je hrbtenica države — odreklo, čim jim država sama v najlastnejšem interesu ne priskoči na pomoč.

Sodniška doklada je pripomoček, s katerim je država sodstvo izenačila z drugimi poklici in morda preprečila propad sodstva, dočim so druge stroke državne uprave za dolgo vrsto let saturirane.

Le sodstvo, ki se čuti neodvisno na vse strani, bo moglo poslovati kot pravo sodstvo. Nihče ne bo mogel oporekati da je sodstvo že po svojem poklicu, poleg tega pa tudi po nezmerni množini svojih uradnih poslov najmanj v položaju dobivati še stranskih dohodkov bodisi na podlagi uradnih poslov samih (n. pr. komisij, kakršne so na razpolago pri raznih vrstah politične uprave), — ali pa celo na kak drug zaseben način (pri čemer mislim na inženirje v državni službi). Sodniki so postali pravcati proletarci. Kajti: dan na dan voditi razprave, potem popoldne in zvečer pa tudi pozno v noč sedeti pri svojih aktih, — med tem ko so si drugi uradniki v drugih upravnih strokah mogli privoščiti oddih, — vse to enakomerno, brez upa na poboljšanje danega stanja, — samo da je mogoče reševati najnujnejše posle, — pri tem pa misliti, jeli bode s plačo mogoče izhajati vsaj do 20. v mesecu, — to bi bil vsakdanji kruh sodnikov. To se more pač zahtevati od mučnikov in svetnikov, ne pa sodnikov, ki so **poleg vsega drugega vendar tudi ljudje.**

In tako proletarizovano vodstvo naj vedno varuje svoj decorum posebno v sedanjih divje materialističnih časih?! Tako sodstvo naj bo trajno kos svoji nalogi?!

Vse to je država že uvidela in sodnikom začetkom leta 1920. dovolila posebno doklado v iznosu: beri in piši petih kron na dan! Sodniki so se zrenili in so povodom svojega zborovanja v Zagrebu v letošnjem septembru opozorili državno upravo na vso prav izredno mizerijo sodniškega stanu, so opozorili, da je samo v

banovini koncem avgusta 1920 podalo ostavko 76 (šestinsedemdeset) starejših, celo v službi osivelih sodnikov.

Kar je državna uprava priznala po dolgem obotavljanju in po dolgem izkoriščanju sodstva, — **to sedaj ni prav tovarišem v državni službi.** Prav brez potrebe! Prepričani smo, da se državna uprava ne bode hotela upirati opravičeni zahtevi, da se nakaže posebne doklade onim **samo z njim uradnikom, ki imajo izredno veliko težavnega in odgovornega posla, ki tako veliko in naporno delajo brez možnosti da si svoji materialni položaj sami izboljšajo kakor poročno s lohi vsi sodniki.** Sodniki sami bodo gotovo tudi pripravljeni s svojo organizacijo kako tako akcijo v gori očitnem obsegu podpirati.

Danes našega doplatka še nismo dobili. Ne bomo se spuščali dalje v debato, je-li koristno za interese dobrega uradništva da se proti sodniškemu doplatku javno nastopa iz uradniških krogov. Šele bodočnost namreč pokaže na razvoju sodstva, je-li država z dovolitvijo nainovejših dokladov za sodnike že dovolj storila, da si ohrani svoje pravosodstvo.

Vestnik.

Naša veselica odročena na nedoločen čas. Zaradi zločina, ki se je zgodil z našo Koroško, se ne vrši napovedana veselica javnih nameščencev, nego se odgodi na nedoločen čas. Vstopnice ostanejo v veljavi.

Osrednja zveza jav. nameščencev in vpokojujencev v Ljubliani je na svoji zadnji odborovi seji sklenila stoniti nemudoma v stik z vsemi savezi ter jim predlagati skupno akcijo za radikalno ureditev prejemkov. Dovoljene doklade ne zadoščajo! Stavil se je torej savezom predlog, ki naj bi ga odobrili vsi savezi in ga potem složno zastopali v Beogradu. Obenem se je izročila narod. predstavnikom pismena resolucija glede plač doklad in službene pragmatike.

Užitninski nameščenci. Pravilnik za izvršitev določil o trošarini je izšel. Za užitninskega nameščenca pa kljub temu finančna uprava nima denarja. Užitninski nameščenci še danes ne uživamo draginskih doklad, ki bi znašale toliko, kot julijske in decemberske doklade. Ravno tako ne uživamo onih 25% drag. doklad od zadnjih decemberskih doklad. Z novo trošarino so nam naprtili veliko dela, osobito v vinorodnih krajih. Ne strašimo se dela in z veseljem bi delali, toda raztrgani, lačni in bosi ne moremo hoditi v službo. Finančna uprava se je vedno izgovarjala, da za užitninske nameščence ni kritja, in kakor se čuje tudi sedaj ne bomo upoštevani pri novih draginskih dokladah. Posledica tega je, da uslužbenci trumoma zapuščajo službo v tej stroki. Ko bi bil Beograd nekje v Afriki, bi se gotovo zadeva uslužbenecv preje rešila, kakor danes. Še večjo krivico dela finančna uprava štajerskim tovarišem, kjer se plača za uradno pisarno 20 K mesečne stanarine, užitninski vodja mora pa plačati K 60 ali še več mesečne stanarine za pisarno. Ubogi, izstradani uslužbenec mora torej doplačati iz svoje beraške plače za državo. Ko bi merodajne gospode pri finančni upravi zadelo kaj takega kot naš užitninske nameščence, bi takoj protestirali, zbežali in puško vrgli v koruzo. —

Društvena organizacija užit. nameščen-
cev je baje vse storila, prosila posamez-
na načelstva političnih strank, finančno
ministrstvo, delegacije itd., toda vse za-
man. Potne stroške plačuje finančna
uprava še vedno beraško, tako kot pred
vojno, po 2 do 3 krone mesečno. Užit-
ninski nameščenci naj torej živimo samo
od obljub merodajnih finančnih birokrat-
tov? Znanj so uslužbenci, ki so bili dobri
pa so morali službo odpovedati, ker niso
mogli živeti z beraškimi prejemki. Zadnji
čas je, da finančna uprava takoj reši na-
šo zadevo, ker smo vsi obupani in ne
moremo živeti samo od obljub. „Osred-
njo zvezo“ pa nujno prosimo, da se za te
trpine energično zavzame, ker zahteve
so upravičene in prav nič pretirane.

Kako rešujejo pri glavni carinarni v Ljubljani tihotapske afere. Evo vam pojas-
nilo! Leta 1919. decembra meseca je pre-
glednik finančne straže V. v G. V. v pasu
med carinsko in demarkacijsko črto izsledil
da je L. D. v O. za obleko volnenih
tkanin s podlogo vred vtihotapil iz Italije
preko demarkacijske črte, ne da bi bil bla-
go ocarinil. V. se je nidal k omenjenemu,
ga vprašal za carinsko pobotnico in ker ni
mogel doprinesti dokaza da je ono blago
zacarinjeno, mu je vtihotapljeno blago zap-
lenil, sestavil del. opis in več zapisnikov
o zaslišanih prič ter vse predložil fin. okr.
ravnateljstvu v razsodbo. Ker je fin. okr.
ravnateljstvo uvidelo, da je tihotapstvo
nepopolnoma jasno in doganjeno, je dalo ozi-
roma ukazalo zaplenjeno blago prodati na
javni dražbi. Glavna carinarna v Ljubljani
je na en mesec in pol pozneje ono tihotap-
sko zadevo rešila takole: Plačana carina
in zaplenjeno blago naj se L. D. povrne ter
se okrivljeni L. D. razreši vsake krivde
tihotapstva. Nato je V. predložil preko
glavne carinarne v Ljubljani priziv na mi-
nistrstvo financ v Beograd. Ker V. ni
vedel da morajo biti prizivi po srbskem
zakonu kolkovani, je moral položiti 3 di-
narije za kolek na prizivu in vrhu tega še
9 dinarijev globe! Ljudje božji! Ako se bo-
do tihotapske zadeve reševale v prid ti-
hotapcev in vrhu tega kaznovalo obusta-
vitelja si lahko vsakdo živo predstavila.
kako bo to vplivalo na službo finančne
straže! Taki slučaji so bili v G. V. štirje.

Činovnički kandidati za konstituanto u Dalmaciji. Iz Splita dolaze vijesti, da je
medju vanstranačkim elementima, težač-
kom slogom i činovnicima postignut spo-
razum za izborni nastup. Kao kandidati
vanstranačke grupe spominju se: Dr.
Trumbić, dr. Smolaka i dr. Leontić. Či-
novnici sa svoje strane kandidiraju pro-
fesora Katunarića i dra. Derada te dra.
Beroša. Činovnici u Hrvatskoj imati će
za kratko vrijeme svoje posebne skup-
štine, na kojima će stvoriti zaključke za
izbore za konstituanto.

Iz saveza u Zagrebu. Središnji od-
bor SNJ prema zaključku skupštine od
3. listopada t. g. održao je dne 5. o. mje-
sjednicu, u kojoj je zaključio pozvati sve
strukovne organizacije Saveza, da se iz-
jave o svojim zahtevima glede poboljšice
beriva javnih namještenika i o načinu,
kako bi se imala provesti akcija za to.
Usprkos nainovijoi povišici beriva su za
današnje prilike sasvim nedostatna, te
treba poduzeti radikalne mjere za izvo-
jevanje pravedne i dolične povišice plata.

Što ovo znači? Javlja se iz Beogra-
da, da je dosadanji referent za činov-
ničku pragmatiku dr. Josip Jablanović

dao svoju ostavku na državnoj službi, da
ide u Split za upravitelja dalmatinskog
zavoda. Budući da na njegovo mjesto ne
dolazi nikakova ličnost, to će uslijed to-
ga pitanja činovničke pragmatike da za-
stane, dok se ne nadje novi referent.

Štrajk javnih namještenika?

Suci cijele države imali su u Zagre-
bu sastanak, na kojemu su zaključili mu-
ževno solidarno i saglasno, da će napu-
stiti službu, ako im državna vlast ne po-
visi plate tako, da budu bar donekle mo-
gli živeti. O tom svom zaključku obavije-
stili su u obliku ultimatum ministar-
ski savjet u Beogradu. Državna vlast
nije ni pokušala nasiljem spriječiti pro-
vedbu toga zaključka, već je lijepo u ro-
ku od 8 dana udovoljila zahtjevima su-
daca.

U Austriji su prije 1 in pol mjeseca
zaključili — ne samo sudci — svi javni
namještenici isto tako složno i saglasno,
da će morati napustiti državnu službu,
ako im ministarstvo ne povisi plate. Na-
rod se je stavio bio na stranu činovnika
i ministarstvo je udovoljilo njihovim za-
htjevima.

Što će učiniti javni namještenici Ju-
goslavije, ako im tvrdoglavo ministarstvo
usprkos baš ne će htjeti urediti njihova
beriva?

O tom će stvoriti zaključke najprije
pojedine organizacije, a onda će središnji
odbor za koji dan nakon svestranog ras-
pravljavanja stvoriti definitivni zaključak,
koji će biti svima dojavljen i kojega se
onda imadu svi složno i solidarno držati.
U slogu je spas!

Izbori. Za dva mjeseca skrojiti će narod sebi
sudbinu. Budući da su javni namještenici narod-
na inteligencija, koja znade dobro za sve po-
griješke sadašnje vlade, dužnost je njezina, da
prije izbora drži u svim mjestima narodne skup-
štine i da tamo rastumači narodu uzroke zla, u
kojem se nalazi. Treba narod upozoriti, da na
kormilo države ne smiju više doći ovi ljudi, koji
su nas strovalili u toliko zlo. Treba uništiti upliv
plutokracije. Imetak se ne smije gomilati u jed-
nim te istim rukama. Treba izabrati ljude, koji
će upravljati državom parlamentarno u zajednici
s narodom. Ne trebamo apsolutista, ne trebamo
ukaz-zakona. Javni namještenici koji najviše pate
uslijed gomilanja imetka u rukama pojedinaca,
treba da započnu boj proti plutokraciji u zajed-
nici s cijelim narodom.

Clara pecta. Prejeli smo: Moje pojas-
nilo v »Jugoslaviji« z dne 23. septembra
t. l. je urednika »Našega Glasu« razburilo.
Dolžnost moja je da javne nameščenice
opozorim na vzrok moiega poiasnila v
»Jugoslaviji«. Res je, da ni bil ured-
nik »Našega Glasu« nič kriv
na donesrečenem poročilu o shodu dne 10.
avgusta t. l. Toda ravno tako je res, da mu
jaz radi tega nikdar in nikier nisem očital
krivde. Za gospoda, ki je pisal poročilo kot
privatna oseba, ne da bi to povedal, pa je
poročilo karakteristično. Moje mnenie je,
da mora vsak, ki v ofiieielnem poročilu
noda kako oseбно mnenie, to potrditi s
svojim imenom ali pa vsaj s pseudonimom,
ne pa samo s kakim pohlevnim —k—, o
katerem nič ne ve kaj pomeni in ga tudi
ni nihče opazil. Jaz se radi tega nisem raz-
burial, ampak razburieni so bili javni na-
meščenci, ki so smatrali poročilo za ofiieiel-
nelno. G. urednik ve, da ie danes večina
jav nameščencev nezadovolina in med te-
mi nezadovolinimi so tudi nameščenci or-
ganizacije, katere predsedstvo ie v mojih
rokah. Meni so člani izrazili svoje nezado-

volistvo in jaz sem kot predsednik bil dol-
žan to vodstvu povedati. Zahteval nisem
izrednega občnega zbora radi tistega
smešnega »ne«, temveč vsled ukaza čla-
nov naše organizacije. Če sem ošvrknil
Josina Kremena sem ga z ozirom na član-
ka, ki sta izšla v »Narodu« in ki sta pri
javnih nameščencih vzbudila sum, da se
hoče s tem vladi povedati, da so oni, ki
zahtevalo radikalnih korakov, samo anar-
histi in rovarji odbor javnih nameščencev
pa se z njimi ne strinja. Končno pripom-
nim da me izjavi g. urednika, da bi bil
moje poiasnilo tudi v »Našem Glasu« pri-
občil, prav veseli in se bodem v nadalie v
strokovnih zadeval tudi vedno posluževal
le našega glasila.

Drago Voiska.

O bomba uredništva: Na po-
iasnilo g. Voiske ugotavljamo, da sam pri-
znava, da ni urednik pri dotičnem poročilu
nič prizadet. To nam zadošča. Glede ne-
zadovolnosti odloča večina v Osrednji
zvezi. Večina ie tudi odklonila radikalne
korake proti vladi, ker ie sklenila še po-
čakati. To stališče ie zastopal Jos. Kre-
men, torej se ie njegovo mnenie skladalo
z mneniem večine. Kadar sklene večina
kaj drugega se ii bo gotovo uklonil tudi
Kremen. Terorizma ne priznavamo ne od-
govoraj, ne odspodaj. Vsak javni namešče-
nec sme dostojno zastopati svoja načela,
ne da bi ga smel tovariš zato sumničiti.
Ako se mnenii g. Voiske in g. Kremena
glede taktike ne strinjata, ni treba zato
osebni žali in podtikani tem manie,
ker ie znano, da se meritorno povsem
skladata. Torej: Clara pecta—boni amici!

Posnemajte! G. Ivan Voršič, sodni
oficijal v Slov. Gradcu ie pobral iz last-
nega naziba pri tamošnjih naročnikih na-
ročnino, pridobil 12 novih naročnikov in
nabral za tiskovni sklad vsoto 161 K. Po-
truijemo g. Voršiču prejem tega zneska
kakor tudi naročnine po 594 K. skupaj te-
daj 755 K ter se mu iskreno zahvaljujemo
za njegovo vnemo z želio, da bi mu na tem
potu ki edini lahko pomore našemu gla-
silu do brezskrbnega obstanka, sledili to-
variši v drugih krajih.

Uprava.

Stanovaniska mizerija v Mariboru
postala vedno hušša. Dočim so dobili po-
samezni odvetniki v zadnjih mesecih lene
nisarne, državni uslužbenci v mnogih slu-
žajih več kot leto dni čakajo na stanova-
nie. Sedaj se ie energično zavzelo za svoje
člane društvo jugosl. državnih uslužben-
cev v Mariboru in ie utemeljeno pritožbo
enega člana, ki ie navedel celo vrsto kon-
kretnih slučajev, da so se stanovanja, za
katera ie on prosil, oddala neopravičenim
osebam poslalo poverjeniku za socialno
skrbstvo v preiskavo in obenem zahteva-
lo, naj se da stanovanjski komisiji ukaz, da
morajo najprvo vsi državni uslužbenci do-
biti stanovanje, predno pridejo privatniki
na vrsto.

Kaj pa to? Pri celiski pošti ie nastav-
ljen kot pomožni uradnik ob prevratu od-
nuščen nemškonalni poštni uradnik
Hackl, ki ne zna ne besedice slovenski in
ie svoj čas imenoval naš iezik »Kaftern-
sprache«. Baie se zani tonlo zavzemaio
neke slovenske frailice. Govori se, da se
nameravaio na isti način razni Hübnerji,
Gollitschi Laai itd. zmuzniti nazaj v našo
službo. Odločno se zavarujemo proti temu,
da bi nam poštno ravnateljstvo na tak na-
čin umetno množilo nemški živeli v Celju.
Tega smo iz pokoine Avstriie že dovoli
siti. Če jim ie v Ljubljani Hackl, tako k

srču prirasel nai si ga vzamejo tja, ne bo mo pa trpeli nastavljanja nemških, uradnega jezika nezmožnih uradnikov v Celju.

Nove distinkcije kod finans. straže.
Izdana je naredba M. F., kojom se ukidaju dosadane distinkcije kod finans. straže i uvode nove. Oznake čina stavljaju se na rukave. Porte imaju činovnici zlatne, a podčinovnici srebrenе i to podpoverenik i privr. stražar po jednu 7 mm široku i 10 cm dužu, poverenik i stalno primljeni stražar i stražar sa ispitom po dve, nadpoverenik i nadstražar po tri, nadzornik i prieglednik po jednu 22 mm i jednu po 7 mm u razmaku od 5 mm, vrhovni nadzornik i nadprieglednik po jednu 22 mm i dvije po 7 mm, a glavni nadzornik (VI. čin.) jednu po 22 mm i tri po 7 mm u istom razmaku. Porte dodju prišivenе na rukavu 8—10 cm. ispod spodnje ivice ili ispuske na kabanici. Ovratnik ima biti ležeći, obrubljen kao trava zelenim suknom (kod činovnika kadifom), spona konje na šinielu (kao do sada na kabanici.) Na kapi će biti kokarda sa državnim erbom (činovnici pozlaćeni a podčinovnici posrebreni.) Ove godine će fin. straža dobiti odelo od vojske, dakle boja je sponredna ali za buduće vredi sivo-maslinasta boja, sukna. Kad stupi ova promjena na snagu, trebale bi se pojedine delegacije ministarstva finansia pobrinuti, da predbiežno u vlastitom delokrugu uvedu u život filijale odevne zadruge za finans. stražu, koje imaju nabaviti potrebne borte i kokarde i makar uz gotov novac prodavati službenicima fin. straže. U Sarajevu bi to mogla odmah preuzeti sadanija t. zv. monturska masa. Sada je vrlo teško nabaviti zeleno sukno i dati namie-

stiti ležeće ovratnike, jer u provinciji nema sukna da bi se možda i glede toga dalo nešto urediti. Kako bi bilo, da Sarajevska mont. masa preuzme na sebe nabavu i dostavu tih artikla za celo kraljevstvo? Na svaki način biti će dobro, da drugovi sa nabavom počekaju, dok se glede toga što ne sazna, jer ćemo inače biti izrabljeni od lihvara a distinkcije ćemo imati svaki drugačije. Argo.

»Samopomoč« v Ljubljani prodaja žlanom sledeće blago: Kava »Santos« Ia K 92.—; Kava »Santos« IIa K 80.—; Kava »Santos« IIIa K 60.—; Kava »Ceylon« K 100.—; Kava »Perl« K 100.—; Svebe K 40.—; Paprika K 100.—; Poper K 80.—; Piment K 80.—; Žbice (klinčki) K 240.—; Kolinska cikoriia K 22.—; Frankova cikoriia K 22.—; Sol morska K 7.60; Paradizniki v sodčkih K 12.—; Paradizniki v dozah K 46.—; Kis K 4.50; Olive »Soia« K 78.—; Rogaška slatina stekl. 1 in pol litra K 5.80; Mast K 48.—; Ječmen za praženje K 4.—; Kaša K 6.80; Koruzni zdrob K 7.—; Koruzna moka K 6.—; Črna moka krušna K 6.—; Fižol K 4.—; Suhe slive K 21.—; Slivovka K 60.—; Milo ošvegersko K 36.—; Milo rumeno marzelisko K 38.—; Milo zeleno sicilisko K 30.—; Lug za pranje K 6.80; Soda Ia K 6.80; Plavilo K 80.—; Sidol v steklenicah K 2.90; Krema črna ducat K 56.—; Triglav kava K 14.—; Veznice črne K 4.50; Veznice ruiave K 5.50; Vžigalice zav. 10 škatlic K 10.—; Pralni prašek »Kontent« zavite K 3.20; Metle K 4.80; Toaletno milo kos K 15, 16, 24, 26, 28; Sveče K 3.50; Pšenična moka 00 K 15.—; Pšenična moka 0 K 14.—; Pšenična moka 1 K 13.—; Pšenična moka krušna črna K

9.—; Ržena moka 0 K 11.—; Keksi slani K 46.—; Smirekov brusilni papir K 2.—; Pšenični zdrob K 16.—; Riž itsl. K 33.—; Malinov sok brez sladkorja K 14.—; Sladkor bela siba K 62.—; Pecilni prašek K 1.—; Vanilin prašek K 2.—; Vanilia K 4.—; Aluminiieve žlice K 12.—; Krompir K 2.—; Testenine K 24.—; Ženske nogavice v vseh barvah par K 45.— in več; Moške nogavice v vseh barvah par K 20.— in več; Čevlji moški in ženski par K 480.— in več. Dalje opozarjamo, da je došlo **manufakturno blago** po raznih, zelo ugodnih cenah na razpolago. Dobe se tudi šifon, zefir, robci, klobuki i. dr. Člani nas si blago ogledajo in nabavijo čim preje!

Književnost.

Dr. Mencej Josip: Kratka srbska gramatika in čitanka. V Ljubljani, 1920. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna, Str. 68. Cena K 10.80. Ta praktična slovnica bo dobrodošla vsakomur, ki se zanima ali se mora zanimati za srbsčino. — Dr. Mencej podaja primerjevalne vzglede za izgovor, naglas, spregatev, sklanjatev, pridevnik, zaimek, števniki, predloge, prisloves, veznike in drugo. Temeljne pojme si pridobiš izlahka s to gramatiko, nadalje pa naj ti služi čtivo in živa govorica. — Vsakdo se prepriča, da je razloček med jugoslovanskimi narečji resnično malenkosten. V čitanki so zbrana kratka, dobra berila, tiskana v latinici in cirilici, deloma tudi pisana v cirilici, s kratkim slovarjem. Priročna brošurica ne bi smela manjkati v nobeni slovenski hiši. Uradništvu jo najtopleje priporočamo.

Najstarejša spedijska tvrdka v Sloveniji

R. RANZINGER

Ljubljana spedijska pisarna **Ljubljana**

Podjetje za prevažanje blaga juž. železnice. Brzovozni in tovorni nabiralni promet iz in v Avstrijo. Zacarinjenje. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s poseb. zaprtimi kabinami za pohištvo.

Brzjav: Ranzinger. 24—2 Interurban telefon 60.

Modni salon

Stuchly - Maške
LJUBLJANA,

Zidovska ul. 3,

Dvorski trg 1.

Priporočamo veliko izbiro najnovejših **svilenih klobukov, čepic in slamnikov za dame in deklice.**

Popravila točno in ceno.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Prečitajte v svojo korist

Vzajemna posojilnica r. z. z o. z. v Ljubljani, preje Vzajemno podporno društvo, opozarja javne uslužbence in posestnike, ki imajo dolgove v Avstriji, da si lahko s takojšnjo poravnavo tega dolga za dobro polovico zmanjšajo svoj dolg, ker je kurz avstr. krone sedaj še nizek. Vse transakcije izvede zadruga sama in sicer le proti povrnitvi faktičnih stroškov.

Zadruga je soliden denarni zavod; posojila na posestvo po 5 1/2 %, na osebni kredit po 6 %, mala mesečna odplačila.

Zahtevajte prospekt!

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 %.

